

ด่วนมาก บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประชาสัมพันธ์ (ส่วนยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์ โทร./โทรสาร ๐ ๒๖๒๑ ๐๗๑๐ หรือ โทร. ๑๓๗๘)

ที่ กท ๐๔๐๘/๐๐๓พ

วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง การวิเคราะห์สถานการณ์ข่าวจากหนังสือพิมพ์และสื่อออนไลน์ ประจำวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๖

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. เลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร เลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการสำนักงานการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

พร้อมนี้ สำนักงานประชาสัมพันธ์ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ขอส่งรายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ข่าวจากหนังสือพิมพ์และสื่อออนไลน์ ประจำวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๖ เพื่อรับทราบทัศนคติ รวมทั้งข้อเสนอแนะของสื่อมวลชนและคอลัมนิสต์ที่มีต่อการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร ตลอดจนเป็นข้อมูลในการดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงรุกในเรื่องนั้น ๆ เพิ่มขึ้น มาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นายอดิศักดิ์ ปานต่วน)

ผู้อำนวยการส่วนสื่อสารองค์กร

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานประชาสัมพันธ์

สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์สถานการณ์ข่าวจากหนังสือพิมพ์และสื่อออนไลน์ ประจำวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๖
เรื่อง แผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองปี ๒๕๖๖

๑. ประเด็นการวิเคราะห์

๑.๑ นายอนุชา บูรพชัยศรี รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ปฏิบัติหน้าที่โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเห็นชอบแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองปี ๒๕๖๖ ประกอบด้วย แนวทางการดำเนินงาน ๗ แนวทาง ภายใต้กรอบ “สื่อสารเชิงรุก ยกระดับปฏิบัติการ สร้างการมีส่วนร่วม” เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง โดยเฉพาะในช่วงเกิดสถานการณ์ มีสาระสำคัญ ดังนี้ (๑) เร่งรัดการประชาสัมพันธ์เชิงรุกและแจ้งเตือนล่วงหน้า ๗ วัน ทุกพื้นที่ เช่น บูรณาการข้อมูลสำหรับการสื่อสารในช่วงวิกฤต เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและลดความสับสนของประชาชน รวมทั้งเตรียมพร้อมรับมือและโต้ตอบ Fake News อย่างรวดเร็ว ทันท่วงทีต่อสถานการณ์ และเน้นการสื่อสารผ่านสื่อใหม่มากขึ้น เช่น Tiktok เพื่อเข้าถึงกลุ่มเยาวชน (๒) ยกระดับมาตรการการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น เพิ่มความเข้มงวดการควบคุมฝุ่นละอองในช่วงวิกฤตในพื้นที่ป่า เตรียมความพร้อมกำลังพล บุคลากร อุปกรณ์เครื่องมือให้พร้อมใช้งานตลอดเวลา เพิ่มความเข้มงวดในการควบคุมฝุ่นละอองจากยานพาหนะและภาคอุตสาหกรรม ด้วยการบูรณาการความร่วมมือภาคเอกชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง นำน้ำมันก๊าดมาจำหน่ายในช่วงวิกฤติ และบำรุงดูแลรักษาเครื่องยนต์รถที่ใช้งานอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งควบคุมการระบายมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้หม้อน้ำและโรงงานที่ใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิง (๓) ยกระดับการบริหารจัดการเชื้อเพลิงแบบครบวงจร (ชิงเก็บ ลดเผา และระบบบริการการเผาในที่โล่ง) เช่น จัดเก็บเชื้อเพลิงในพื้นที่ป่าและพื้นที่การเกษตร รวมถึงพื้นที่เสี่ยงต่อการเผาหรือมีการเผาซ้ำซาก และส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ตอซัง ฟางข้าว และใบอ้อยไปใช้ประโยชน์หรือเพิ่มมูลค่า เพื่อลดการเผา

(๔) กำกับดูแลการดำเนินการในทุกระดับอย่างเข้มงวด ติดตามผลการดำเนินการและประเมินสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง โดยปฏิบัติการเชิงรุก เพิ่มการลงพื้นที่ควบคุมและลดฝุ่นจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ และบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย จัดให้มีแพลตฟอร์ม ศูนย์รวมข้อมูล หรือช่องทางที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล หรือแจ้งเหตุด้านมลพิษ และติดตามการแก้ไขปัญหาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ (๕) ลดจุดความร้อน ป้องกันและควบคุมการเกิดไฟในทุกพื้นที่ และพัฒนาระบบพยากรณ์ความรุนแรงและอันตรายของไฟ เพื่อเป็นข้อมูลคาดการณ์การเคลื่อนที่ หรือการลุกลามของไฟในการเข้าระงับเหตุ และสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ป้องกันและดับไฟป่าของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจ การป้องกันและควบคุมไฟป่า รวมถึงสำรวจและตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของเครื่องมือดังกล่าว เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสำหรับการปฏิบัติการป้องกัน และควบคุมการเกิดไฟ (๖) ผลักดันกลไกระหว่างประเทศ เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยจัดทำ Roadmap และกำหนดเป้าหมายลดจำนวนจุดความร้อน/พื้นที่เผาไหม้ในภูมิภาคอาเซียน และยกระดับความร่วมมือในกรอบคณะกรรมการชายแดนและจังหวัดคู่ขนาน เพื่อกำกับควบคุมแหล่งกำเนิดจากประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะการเผา และ (๗) ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมวางแผนและดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาหมอกควัน ไฟป่า และฝุ่นละออง สร้างความเข้าใจกับประชาชน เปิดโอกาสและสร้างช่องทางให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม โดยเฉพาะหน่วยงานท้องถิ่น ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ และจัดให้มีช่องทางรายงานผลการแก้ไขปัญหาให้ประชาชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง รวมถึงช่องทางสำหรับร้องทุกข์ เพื่อแจ้งเหตุไฟป่า หรือการเผาในที่โล่ง

๑.๒ ศูนย์ข้อมูลคุณภาพอากาศกรุงเทพมหานคร รายงานสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) ของสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศของ กทม. ประจำวันที่ ๔ ม.ค.๖๖ เวลา ๐๗.๐๐ น. ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงของฝุ่นละออง PM๒.๕ ตรวจวัดได้ ๒๑-๔๑ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.) พบไม่เกินมาตรฐานทุกพื้นที่ที่มีการตรวจวัด (มาตรฐานไม่เกิน ๕๐ มคก./ลบ.ม.) ทั้งนี้ ดัชนีคุณภาพอากาศของสถานีตรวจวัดของ กทม. ส่วนใหญ่อยู่ในระดับคุณภาพอากาศดี ขณะที่ข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยา ระบุตั้งแต่ช่วงวันที่ ๒-๘ ม.ค.๖๖ เกิดภาวะอากาศปิดใกล้ผิวพื้นอย่างต่อเนื่อง และอัตราการระบายอากาศอ่อน/ไม่ดีในช่วงเวลาดังกล่าว (ยกเว้นวันที่ ๕ และ ๖ ม.ค.๖๖ ที่อัตราการระบายอากาศดี/ดีมาก) ส่งผลให้เกิดการสะสมของฝุ่นละออง PM ๒.๕ ค่อนข้างทรงตัว นอกจากนี้ จากการตรวจสอบข้อมูลจุดความร้อน (hotspot) ผ่านดาวเทียม จากหน่วยงาน NASA ในวันนี้ ไม่พบค่าความร้อนสูงผิดปกติจากค่าความร้อนบนผิวโลกในบริเวณพื้นที่กรุงเทพฯ

๒. ข้อเสนอแนะ/สิ่งที่ควรดำเนินการ

- นายอนุชา บูรพชัยศรี รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ปฏิบัติหน้าที่โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า แผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองปี ๒๕๖๖ มาจากการถอดบทเรียนการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองปี ๒๕๖๕ โดยปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ยกกระดับความเข้มงวดในการดำเนินมาตรการต่าง ๆ เน้นประชาสัมพันธ์เชิงรุกผ่านสื่อใหม่มากขึ้น รวมถึงส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและประชาชนมีส่วนร่วมดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง สิ่งสำคัญที่สุดที่นายกรัฐมนตรีเน้นย้ำในที่ประชุมคือ ความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อให้แผนเฉพาะกิจนี้ปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

๓. ความคิดเห็นจากสื่อมวลชน มีดังนี้

๓.๑ ปัญหาฝุ่นละออง PM๒.๕ และมลพิษทางอากาศเกิดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงฤดูหนาว ทั้งยังทวีความรุนแรงมากขึ้น เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นหลายพื้นที่ในโลกและนับวันยิ่งใกล้ตัวมากขึ้น ขณะเดียวกันยังเป็นสาเหตุของปัญหาสุขภาพของมนุษย์ เนื่องจากอนุภาคที่เล็กมากของฝุ่นละออง PM๒.๕ สามารถเข้าสู่ร่างกายมนุษย์ได้ผ่านการหายใจ สารประกอบที่อยู่ภายในอนุภาคของฝุ่นละอองจึงเป็นต้นเหตุของโรคทางเดินหายใจ รวมถึงโรคแทรกซ้อนอื่น ๆ หลังจากสารประกอบเหล่านั้นเข้าสู่กระแสเลือด

๓.๒ ผลกระทบที่ได้รับฝุ่นละออง PM ๒.๕ ในระยะสั้น ก่อให้เกิดอาการระคายเคืองผิว ดวงตา จมูก ไอน้ำ มีเสมหะ หายใจติดขัด รวมทั้งอาจทำให้ผู้ป่วยโรคหอบหืดมีอาการกำเริบได้ ส่วนในระยะยาว หากปอดได้รับปริมาณฝุ่นละอองเข้าไปมากเท่าใดยังมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคอื่นๆ ได้ เช่น หัวใจวายเฉียบพลัน หลอดเลือดสมองตีบ และอาจเป็นมะเร็งปอดโดยไม่รู้ตัว แม้ฝุ่นละอองจะมีขนาดเล็ก แต่ก็ป็นสารก่อมะเร็งชนิดหนึ่งที่ส่งผลให้ปอดมีสมรรถภาพลดลง โดยเฉพาะในช่วงต้นปีที่อากาศหนาวเย็น ยิ่งเพิ่มการสูดละอองฝุ่นละออง PM๒.๕ เข้าสู่ทางเดินหายใจและปอดมากขึ้น และด้วยความที่มีละอองฝุ่นขนาดเล็ก จึงสามารถเข้าไปกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงของหลอดเลือดขนาดเล็กทั่วปอด จนก่อให้เกิดมะเร็งปอดได้

๔. ความคิดเห็นจากสื่อออนไลน์ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- ประชาชนที่แสดงความคิดเห็นผ่าน www.th-th.facebook.com/thairath เห็นว่า ปัญหาฝุ่นละออง PM๒.๕ อาจแก้ไขได้ยาก ประกอบกับปัญหาหมอกควันและมีแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองอยู่รอบตัว ขณะเดียวกันเห็นว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรบูรณาการการทำงานเชิงรุก เพื่อผลักดันมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM๒.๕ อย่างเป็นระบบให้เห็นผลเป็นรูปธรรมมากขึ้น ซึ่งจะติดตามมาตรการแก้ไขปัญหาของหน่วยงานต่าง ๆ ในป็นนี้ จะช่วยบรรเทาปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชนได้จริงหรือไม่

๕. สำนักงานประชาสัมพันธ์ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๕.๑ สำนักสิ่งแวดล้อม สำนักงานเขต และสำนักงานประชาสัมพันธ์ ประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามลพิษ PM๒.๕ ในพื้นที่กรุงเทพฯ รวมถึงการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและลดกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดฝุ่นละอองอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับมาตรการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” และขับเคลื่อนดำเนินงานตามแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองปี ๒๕๖๖ ตามมติคณะรัฐมนตรี

๕.๒ สำนักอนามัย สำนักการแพทย์ และสำนักงานประชาสัมพันธ์ ประชาสัมพันธ์การรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักรู้และเน้นย้ำข้อควรปฏิบัติและวิธีป้องกันตนเองจากฝุ่นละออง PM๒.๕ โดยเฉพาะในกลุ่มเสี่ยง เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ และผู้มีโรคประจำตัว เพื่อป้องกันผลกระทบทางสุขภาพ รวมทั้งการเตรียมความพร้อมด้านการแพทย์และสาธารณสุขของ กทม.เพื่อรองรับการให้บริการประชาชนที่ได้รับผลกระทบทางสุขภาพจากปัญหาฝุ่นละออง PM ๒.๕ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุ เด็กเล็ก และผู้ที่ต้องดูแลสุขภาพเป็นพิเศษ

๕.๓ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานเขต และสำนักงานประชาสัมพันธ์ ประชาสัมพันธ์การเตรียมความพร้อมมาตรการเฝ้าระวังเหตุไฟไหม้หญ้าและกองขยะในพื้นที่รกร้างว่างเปล่าในกรุงเทพฯ รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับสำนักงานเขตที่มีพื้นที่ทำการเกษตรเพิ่มความเข้มงวดตรวจสอบพื้นที่และรณรงค์เน้นย้ำเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือของประชาชนงดเผาเศษวัสดุทางการเกษตรในพื้นที่เพาะปลูก งดการเผาในที่โล่ง รวมถึงการควบคุมแหล่งกำเนิดและกิจกรรมที่ทำให้เกิดมลพิษ เพื่อป้องกันปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองในอากาศ ตลอดจนการบูรณาการความร่วมมือจัดเจ้าหน้าที่ชุดเฉพาะกิจลงพื้นที่ตรวจสอบและแก้ไขปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง PM๒.๕ จากการเผาในที่โล่งอย่างต่อเนื่อง

๖. ที่มาของข้อมูล

๖.๑ หนังสือพิมพ์ : ไทยรัฐ, เดลินิวส์, ข่าวสด, ไทยโพสต์, สยามรัฐ,

๖.๒ สื่อออนไลน์ : www.dailynews.co.th, www.khaosod.co.th, www.thairath.co.th, www.bangkokbiznews.com, www.tna.mcot.com, www.thainews.prd.go.th, www.mgonline.com, www.prachachat.net, www.thereporters.co, www.kaohoon.com, www.tna.mcot.net, www.opt-news.com, www.today.line.me